Dosarul nr.4r-4220/23
Nr. PIGD 4-23110695-02-4r-01112023
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Dorin Munteanu

D E C I Z I E

6 iunie 2024 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Marcel Juganari
Judecătorii: Silvia Cecan
Ion Bulhac

Judecînd în ordine de recurs, recursul agentului constatator, Ianachii Vadim, declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 octombrie 2023, prin care s-a admis contestaţia cet. Digori Ion *****, privind anularea deciziei de sancţionare şi procesului-verbal nr. MAI06023095 din 20.07.2023 cu încetarea procesului contravenţional și s-a anulat procesul-verbal nr. MAI06023095 din 20.07.2023 şi decizia de sancţionare emisă în baza acestuia cu încetarea procesului contravenţional în privinţa cet. Digori Ion *****din lipsa în acţiunile acestuia a faptului contravenţiei.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată.

Termenul de examinarea a cauzei în prima instanță de la 1 august 2023-10 octombrie 2023, în instanța de recurs, 1 noiembrie 2023 pînă la 6 iunie 2024, în procedura judecătorului Silvia Cecan de la 5 decembrie 2023 pînă la 6 iunie 2024.

A C O N S T A T A T:

1. La data de 20.07.2023, agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Ianachii Vadim, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenţie, prin care Digori Ion *****, a fost găsit vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (3) din Codul contravențional, pentru faptul că: „la data de 20.07.2023, ora 18:35, în mun. Chişinău, bd. *****, conducătorul auto sus-indicat a condus mijlocul de transport şi neacordat prioritatea la pieton care traversat regulamentar pe trecerea pentru peitoni din partea opusă spre mijlocul de transport unde pietonul era deja pe mijlocul treceri, şoferul s-a deplasat înainte”. (NOTĂ: textul faptei contravenţionale incriminate redat conform conţinutului procesului-verbal cu _privire la contravenţie).
2. Ulterior, Digori Ion *****, a fost sancţionat conform art. 238 alin. (3) Cod contravenţional, fiindu-i aplicată amenda în mărime de fiindu-i stabilită sancţiune sub formă de amendă în mărime de 36 unităţi convenţionale, ce constituie 1800,00 lei şi 5 puncte de penalizare.

3. La data de 24.07.2023, Digori Ion *****, nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia adoptată de agentul constatator din data de 20.07.2023, întocmite în privinţa sa, a depus o contestaţie.
4. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 octombrie 2023, s-a admis contestaţia cet. Digori Ion *****, privind anularea deciziei de sancţionare şi procesului-verbal nr. MAI06023095 din 20.07.2023 cu încetarea procesului contravenţional și s-a anulat procesul-verbal nr. MAI06023095 din 20.07.2023 şi decizia de sancţionare emisă în baza acestuia cu încetarea procesului contravenţional în privinţa cet. Digori Ion *****din lipsa în acţiunile acestuia a faptului contravenţiei.
5. Considerînd neîntemeiată hotărîrea în cauză, agentul constatator, Ianachii Vadim, în ordinea capitolului VIII al Codului Contravenţional al Republicii Moldova, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii contestate și remiterea cauzei la rejudecare.
6. În motivarea cererii de recurs s-a invocat că vinovăţia persoanei a fost demonstrată pe deplin prin probele anexate la dosar, iar hotărîrea instanței este nemotivată.
7. Judecând recursul declarat, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul agentului constatator, Ianachii Vadim, urmează a fi respins, hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 octombrie 2023, urmînd a fi menținută.
8. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfăşurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
9. Art. V alin.(2) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală şi a Codului contravenţional) nr. 245 din 31.07.2023 (în vigoare 22.08.2023), pledează că la data intrării în vigoare a prezentei legi, recursurile declarate în cauzele penale şi contravenţionale pentru care au fost stabilite data şedinţei de judecată se examinează conform procedurii de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.
10. Astfel, cu respectarea prevederilor legale menționate supra, avînd în vedere că ședința de judecată a fost stabilită după intrarea în vigoare a legii nr. 245 din 31.07.2023, Colegiul va dispune examinarea cauzei în lipsa participanților la proces.
11. Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul Penal constată lipsa de careva temeiuri de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că „examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei

imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei".

12. Conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, „contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale".
13. Colegiul constată că prin procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06023095 din 20.07.2023, Digori Ion *****este învinuit în comiterea contravenţiei prevăzute la art. 238 alin. (3) din Codul contravenţional, precum că, „la data de 20.07.2023, ora 18:35, în mun. Chişinău, bd. *****, conducătorul auto sus-indicat a condus mijlocul de transport si neacordat prioritatea la pieton care traversat regulamentar pe trecerea pentru pietoni din partea opusă spre mijlocul de transport unde pietonul era deja pe mijlocul treceri, şoferul sa deplasat înainte".
14. Conform art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.
15. Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.
16. Conform art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptel contravenţionale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluționare.
17. Potrivit art. 425 alin. (1) din Codul contravențional, probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoașterea altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei.

18. Sub aspectul dat, instanța de recurs, relevă că afirmațiile invocate în decizia de sancționare, poartă un caracter declarativ, neavînd suport probatoriu de fapt, respectiv în contextul art. 461 din Codul contravențional, această împrejurare, face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare.
19. În contextul expus, Colegiul penal reiterează că în vederea determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întîi dacă fapta de care este acuzat contravenientul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art. 6 din Convenţie.
20. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvîrșită de contravenient atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate.
21. Așadar, în ceea ce privește sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia.
22. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atîta timp cît amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvîrșirii de noi fapte, ea neavînd, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.
23. Așadar, cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţio armelor, al contradictorialităţii și al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie și prevăzute de Codul contravenţional al RM, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi ale procesului contravențional.
24. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanţele judecătorești naţionale se abţin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Ruiz Torija v. Spania*, 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franţa (nr. 2)*, dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. Romînia*, 15 februarie 2007, § 30).
25. Pe fundalul celor descrise, Colegiul penal relevă că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită contravenientului, potrivit principiului *in dubio pro reo*.

26. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul Penal reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărîrile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobîndite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.
27. Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional și în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane.
28. Colegiul penal reiterează inadmisibilitatea de drept de a dispune tragerea persoanei la răspundere contravențională, în lipsa unei învinuiri concrete, veridice și demonstrate, or, o asemenea hotărîre, ar atrage inevitabil încălcarea principiilor de drept, or instanța de recurs reiterează că agentul constatator nu a prezentat probe pertinente din care ar rezulta vina persoanei în comiterea faptei imputate.
29. Instanța de recurs atestă că la caz nu există nici o probă ce ar dovedi vinovăţia persoanei.
30. Subsecvent, Colegiul indică că materialul contravenţional este compus din: foaia de titlu, procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI06023095 din 20.07.2023, nemijlocit.
31. Prin urmare, la materialele dosarului lipsesc probe pertinente, concludente şi utile sub formă de: proces-verbal de cercetare la faţa locului, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză - cum expres prevede norma precitată - care ar dovedi faptul comiterii contravenţiei, existând doar poziţia, apreciată de instanţă a fi una subiectivă a agentului constatator.
32. Respectiv, agentul constatator nu a prezentat nici o probă pertinentă, concludentă şi utilă în susţinerea învinuirii aduse, iar instanţa de judecată reţine că, agentul constatator nu a stabilit vinovăţia contestatarului aşa cum nu a prezentat careva probe în acest sens.
33. În același context, Colegiul consideră că motivele invocate de recurent sunt declarative și nu pot fi reținute, alegațiile expuse în cererea de recurs au constituit obiect de studiu al primei instanțe, care le-a oferit o apreciere justă și motivată.

34. Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recurs nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care acesta urmează a fi respins ca nefondat, cu menţinerea fără modificări a hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 octombrie 2023.
35. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator, Ianachii Vadim.

A menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 octombrie 2023, prin care s-a admis contestaţia cet. Digori Ion *****, privind anularea deciziei de sancţionare şi procesului-verbal nr. MAI06023095 din 20.07.2023 cu încetarea procesului contravenţional și s-a anulat procesul-verbal nr. MAI06023095 din 20.07.2023 şi decizia de sancţionare emisă în baza acestuia cu încetarea procesului contravenţional în privinţa cet. Digori Ion *****din lipsa în acţiunile acestuia a faptului contravenţiei.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Marcel Juganari

Judecătorii Silvia Cecan

Ion Bulhac